

Francija oborožuje meje - Razmotrivanje o ustalitvi cen

FRANCIJA ZAVAROVALA OBM EJ N O PREBIVALSTVO PRED VPADI NAZIJSKIH ČET PREKO MEJE. — NOVE FRANCOŠKE GARNIZIJE OB MEJI. — TRDNJAVE MOČNO OBOROŽENE. — NAPETOST MED NEMČIJO IN AVSTRIJO SE POOSTRUJE.

Pariz, Francija. — Napetost, ki se je pojavila zadnje dni med Francijo in Nemčijo zaradi Avstrije, je povzročila, da je prva zopet posvetila posebno pozornost meji, ki jo loči od njene sosedice.

Ze od začetka tega tedna pošiljajo francoske vojaške oblasti močne čete iz notranjosti dežele v obmejne postojanke. V zgornji Alzaciji, kjer so bile prej nastanjene le na redko male patrulje, so zdaj postavljene močne čete. Ustanovljene so tri nove garnizije ob obrežju reke Rena in močno so zasedene tudi vse utrdbne, ki so jih Francozi zadnja leta na novo zgradili.

Oblasti označujejo, da nima to gibanje četr drugega namena kakor edino to, da se nudi varstvo obmejnemu prebivalstvu, ki je bilo prej večkrat ogroženo in nadlegovano od vpadov hitlerjevskih čet preko meje. Ti vpadi so bili za neodgovorno nemško vojaštvo tembolj vabljivi, ker je bila francoska meja tako malo, ali pa sploh nič zastražena.

Posebno ostri in nevarni pa so spori med organi obeh držav v takozvanem Sarskem ozemlju in ob belgijski meji. Francosko časopisje navaja incident, ki se je pripetil pred približno dvema mesecema, glede katerega do zdaj še niso dale nemški oblasti pravega odgovora, dasi je šla pritožba o tem na ligo narodov v Ženevo. Kakih 300 mož nazijskih čet je prispelo do meje in od tam na avtomobilih odšlo v glavno mesto Saarbrücken, kjer je brez vsakega pooblastila poklicalo na odgovor tamkajšnje policijskega ravnatelja in mu zaukazalo, da napravi konec komunistični propagandi, ki se ba je razširja iz tega mesta v Nemčijo.

Med tem pa se kljub nastopu veselih razmerje med Nemčijo in Avstrijo ni nič ublažile. Hitlerjevska Nemčija namreč nemoteno nadaljuje s svojo propagando v Avstriji in položaj postaja vsled tega tako napet, da obstoja strah, da utegne to povzročiti novo vojno. Hitler ima za cilj, da združi Avstrijo z Nemčijo, proti čemur pa, kakor zdaj kaže, bodo odločno nastopile vse tri velesile, Anglija, Francija in Italija.

POLICIJA UJELA ZVERINSKO ŽENSKO

Chicago, Ill. — Preteklo sredo je policija izsledila skrivališče plavalase ženske, ki je pretekli teden sodelovala pri roparskem umoru v družbi dveh moških, ko je bil ubit 70 letni trgovec Gustav Hoeh v svoji trgovini na 5948 Division st. Ženska, ki je vsled svoje brutalnosti bila znana pod imenom "blond tigress," je 27 letna Mrs. Eleanor Jarman, mati dveh otrok. Našli so jo z njenim tovarišem, 28 letnim Geo. Kennedy, v nekem stanovanju na 6323 Drexel ave., kjer sta se izdajala kot zakonca pod imenom Mr. in Mrs. Anderson.

KONČNA VIŠINA CEN

Na kateri višini se bo ustavilo zviševanje cen, se točasno še ne more ugotoviti. — Ustvarjanje nove vrste dolarja.

Washington, D. C. — Eden glavnih sredstev, s katerim skuša predsednik Roosevelt doseči preobnovo dežele v gospodarskem oziru, je zvišanje cen življenjskim potrebščinam. Vprašanje je, katera višina je postavljena za cilj.

V sredo je imel predsednik konferenco s časnikarji. Ko se je pri tem omenilo, da se deluje na to, da se bo podlaga za cene vzela višina iz leta 1924 do 1926, je Roosevelt zanikal, da bi te cene značile končni cilj; omenil je tudi, da točasno še ni mogoče napovedati, na kateri višini se bodo skušale cene ustaliti, kajti stalno se izpreminjajoče razmere tega ne dopuste.

Istočasno je ustaljenjem cen na primerni višini pa ima predsednik še drug cilj, namreč, da ustvari neke vrste nov dolar, ki ne bo imel več tako trdne stalne vrednosti, kakor jo je imel v prejšnjih časih, marveč bo njega cena prožna in se bo izpreminjala istočasno s cenami življenjskih potrebščin. Ustvariti namerava takozvani "commodity dollar". Točasno se še proučujejo različni načini, po katerih bi se moglo to doseči. Eden način, ki se jemlje v poštev, je bilo izpreminjanje zlate vrednosti v dolarju, drugi pa, da bi se postavil pod posebno kontrolo federalni rezervni kredit.

Pri omenjeni konferenci je predsednik tudi z zadovoljstvom omenil, da je začasno odstranjen na nevarnost ponovne nadprodukcije. Statistika zadnjih dveh tednov namreč kaže, da zaposlovanje brezposelnih znatno hitreje napreduje, kakor pa narašča produkcija.

SMRTNA KOSA

Chicago, Ill. — V četrtek dopoldne je izdihnil na svojem domu, 2113 W. 23rd Pl., rojak Joseph Krašovec. Truplo pokojnika reži doma, od koder se bo vršil pogreb v soboto dopoldne s sv. mašo ob 9. uri v cerkvi sv. Štefana, od tam pa na Resurrection pokopališče. Pogreb ima v oskrbi pogrebni zavod Louis Zefran. — Pokojni zapuščča dve sestri, Barbaro in Terezijo; rojen je bil v Bušinj vasi, fara Suhor. — Večni mu pokoj.

PET VOJAŠKIH LETALCEV UBITIH

Honolulu, Havaji. — Vsled defekta, ki je nastal v aeroplanu, s katerim so se vozili, je pet vojaških letalcev Zed. države, ki so bili nastanjeni na tukajšnji postojanki, našlo smrt, ko je letalo iz visočine treščilo na zemljo. Eden od njih se je skušal s padalom rešiti, a se mu ni posrečilo.

INFORMACIJE IZ PRVIH VIROV

Delavska Tajnica Frances Perkins je obiskala večino jeklarskih podjetij v deželi ter je tamkaj od delavcev prejela informacije glede delovnih razmer. Na podlagi teh informacij je nato podala svoje nasvete pri sestavljanju jeklarskega pravilnika. Gornja slika jo kaže v neki tovarni v Pittsburghu.

PONAREJANJE OPERATORJI BONDOV PROTI UNIJAM

Sleparstvo z mestnimi bondi za več stotisoč dolarjev.

Topeka, Kans. — Oblasti so prišle na sled obsežni slepariji, glede katere se bo izvedla od federalnih oblasti preiskava širom cele Unije, kakor se pričakuje. Našli so namreč, da se je ponaredilo bondov raznih mest za vrednost več stotisoč dolarjev. V prvi vrsti je zapleteno v to sleparijo zakladništvo države Kansas, kjer se nahajajo ničvredni bondi za ogromne vrednosti. Izvršil je sleparije neki špekulator po imenu F. Finney, in sicer s pomočjo svojih sorodnikov, ki jih je imel na odločilnih mestih.

NOVE SRAJCE ZA POLICISTE

Chicago, Ill. — Po odredbi policijskega ravnatelja morajo od četrta jutraj nositi tukajšnji policisti nove vrste modre srajce, ki morajo biti enake za vse. Nabaviti si jih morajo policisti seveda iz svojega žepa, zato so pa tudi nekateri protestirali, da se zahteva preveč od njih, da si morajo nabaviti te novotarje ob sedanjem času, ko že deset tednov niso dobili nobene plače. Ukazu pa so se morali kljub temu ukloniti.

ITALIJANSKI LETALCI PRELETELI ATLANTIK

Lisbona, Portugalska. — Preko otokov Azorov je prispela preteklo sredo semkaj armada 24 italijanskih aeroplanov, ki so obiskali svetovno razstavo v Chicagi. Na Azorih se je skupini pripetila nesreča, ko je eden pilotov izgubil življenje; pri dvigu se mu je namreč letalo prevrnilo. To je bila druga nesreča pri letu v Ameriko

KRIŽEM SVETA

Washington, D. C. — Na svojo lastno odgovornost je prohibicijski administrator Hurlev izdal v sredo protukaz proti Rooseveltovi odredbi, da se sedanji prohibicijski urad razpusti. Dejal je, da je to storil vsled tega, ker se novi urad še ni ustanovil.

Rabat, Moroko. — Močne uporniške čete so se v sredo spopadle s francoskim vojaštvom, pri čemer so se razvile ljute borbe. Ranjena sta bila dva častnika in 53 mož.

Beloit, Wis. — Ker je proti njegovi prepovedi šla na karneval, je 40 letni Earl Gates ustrelil svojo 17 letno pastorko Earleen. Z neko svojo prijateljico je dekle odhajala z doma, ko jo očem iz hiše ustrelil v hrbet.

Washington, D. C. — Predsednik Roosevelt je v četrtek, kakor je prišlo poročilo iz Bele hiše, imenoval C. S. Wilsona iz Maine za novega ameriškega poslanika v Jugoslaviji.

Stanford University, Cal. — V četrtek je bilvi predsednik Hoover praznovan svoj 59. rojstni dan. Preživel je ta dan sam s svojo ženo in ni sprejemal nobenih obiskovalcev.

JUNAK UMRL V REVŠČINI

Boston, Mass. — Kot reven brezposelnec, ki je bil že štiri leta brez dela, je preteklo sredo umrl tukaj H. C. Collins, kateri je bil prvi ameriški vojak, ki se je priglasil za vojaško službo med svetovno vojno. Ob času, ko je izbruhnila vojna, je stanoval v Rouen, Francija, kjer se je preživljal s poučevanjem nemščine in angleščine; priglasil se je kot prostovoljec v francosko armado, a kot tujecem ni bil sprejet. Organiziral je nato na svojo roko četo, ki je pomagala Francozom in je bila pozneje prideljna francoski tuji legiji. Prejel je več odlikovanj, med njimi eno od bivšega srbskega kralja Petra.

CHICAŽANI VABLJENI ZA NEDELJO

Chicago, Ill. — Jutri, v nedeljo, bo čičaška slovenska naselbina dobila velik obisk iz Jolietja. Prispeli boste namreč semkaj dve skupini baseball igralcev, spadajočih k DSD, ki se bodo na tukajšnjem igrišču pomerili z našimi igralci. Kakor se napoveduje, pride z igralci tudi večje število drugih posetnikov. Jolietjski igralci so znani kot močna skupina in botoraj igra med njimi in tukajšnje skupino društva sv. Štefana brez dvoma nad vse zanimiva. Kogar le količkar zanima ta igra, naj pride v nedeljo popoldne na igrišče. — V počast Jolietčanom se bo v nedeljo zvečer priredila v spodnji šolski dvorani domača zabava, na katero se zopet vsi Chicažani vabijo. Vstopnine v dvorane ne bo nobene, točilo se bo dobro pivo in udeleženci si bodo lahko postregli brezplačno z okusnim prigrizkom. Prilika za vsakogar, da se pri nepriljubljeni zabavi razvedri v družbi domačih in jolietjskih rojakov.

Iz Jugoslavije.

TRIGLAV JE ZAHTEVAL SVOJO ŽRTEV — 18-LETNI LJUBLJANČAN SE SMRTNO PONESREČIL. — VELIK POŽAR V DVORSKI VASI NA GORENJSKEM. — SMRTNA KOSA. — RAZNE NEZGODE, NESREČE IN DRUGO.

Mladost ubita v ledu in skalovju

Ljubljana, 26. julija. — Bridko je presentila družino Franca in Milene Grebenc, žalostna novica, da se je njihov sin Marjan smrtno ponesrečil v skalovju na Triglavu. Marjan Grebenc je bil gojenec šole železniških delavnic v Nišu in je prišel domov k starišem na 14 dnevni dopust. Obiskal ga je njegov dobri tovariš in prijatelj Rudolf Zupanc, posestnikov sin iz Zasavja, s katerim sta se odpravila na izlet v planine. Nameravala sta na Stol. Dasi so jima domači odsvetovali, sta se vseeno odpravila na pot. Namesto na Stol, sta jo pa ubrala na Triglav. Ko sta v Aljaževem domu pod Triglavom prenočila, sta se drugo jutro na vse zgodaj odpravila naprej. Zupanc je šel naprej, Grebenc pa nekoliko korakov za njim. Prišla sta že precej visoko, ko je Zupanc tovariša poklical, pa ni dobil nikakega odgovora. V temni slutnji se je obrnil nazaj in ko je prišel do nekega zagrebškega turista, ki je tudi plezal na Triglav, mu je ta povedal, kako je videl nekega turista, ki je v velikem loku, kakih 300 čevljev letel po zraku ob navpični steni in mu nazadnje izginil izpred oči. — bil je nesrečni Grebenc. — Velike težave je imela reševalna ekspedicija, predno je prišla do ponesrečenega Grebenc in istega prinesla v Mojstrano. Celih dvajnajst ur so potrošili za to. Našli so ga mrtvega, truplo pa je bilo z glavo zaplečeno v ledenem snegu, da so si morali precej prizadevati, predno so ga odkopali iz ledenega obzema. Mladi, komaj 18 letni Marjan Grebenc se je ponesrečil ker je v višini dobil omotico in je spustil žično vrvo, nakar je zletel po strmini. Tako je nesrečno ugasnilo mlado življenje.

Najstarejša Ljubljankanka umrla

Dne 27. julija je v Ljubljani umrla najstarejša meščanka, Marija Skalova, ki je letos meseca februarja izpolnila 95 let. Rojena je bila pri Sv. Lovrencu ob Temenici na Dolenjskem. Oče pokojne je bil učitelj, njen mož pa trgovec in gostilničar v Logatcu. Sedaj je pokojna živela v Ljubljani pri svoji hčeri Lojzki od leta 1900.

Nesreča

Posetnik Klun iz Goriče vasi št. 10, pri Ribnici, je vozil hlode iz Grčaric skozi Jelenovo v Ribnico. Ko je hotel v Jelenolu voz zavreti, se utrga občestni podzid, cesta se vdre v globino in potegne za seboj voz in konje. Eden konj je bil na mestu mrtev, drugi pa močno poškodovan. Na srečo se vozniku razen strahu ni zgodilo nič hudega.

Strelna in ogenj

Med zadnjim silnim neurjem, ki je divjalo nad ribniško dolino so švigali bliski in udarjale strele, da je bilo groza. Okoli 11 ponoči je udarila strelna in zažgala v Danah dva skednja, Zobeu in Benčinu. K sreči je močan naliv preprečil, da se ogenj ni razširil še na druga poslopja.

Bohinj za tujce

V Bohinju se čedalje bolj opaža živahna gradbena delavnost. Letos so zgradili šest novih vil. V bližnji prihodnosti nameravajo zgraditi vodovod in še kaj drugega se bo izboljšalo, — tako pravijo Bohinci, — samo da bodo imeli več izletnikov. — Kakor izgleda bo letošnja sezona, kar se tiče turistov, nadkrilila lansko.

Nezgoda

Iz Kokre so pripeljali v Ljubljansko bolnico 29-letnega delavca Janeza Miklavčiča, katerega je podrl težak hloed in mu zdrobil nogo.

Ogenj

Na Remšniku pri Mariboru je zgorela starodavna gostilna, last veleposelnika Koležnika iz Remšnika. Nesreča je prišla po neprevidnosti.

AMERIKANSKI SLOVENEK

Prvi in najstarejši slovenski list v Ameriki. The first and the oldest Slovene newspaper in America.

Ustanovljen leta 1891. Established 1891.

Izhaja vsak dan razen nedelj, ponedeljnikov in dnevoj po praznikih. Issued daily, except Sunday, Monday and the day after holidays.

Izdaja in tiska: EDINOST PUBLISHING CO. Published by: EDINOST PUBLISHING CO.

Naslov uredništva in uprave: 1849 W. Cermak Rd., Chicago. Address of publication office: 1849 W. Cermak Rd., Chicago

Naročnina:		Subscription:	
Za celo leto	\$5.00	For one year	\$5.00
Za pol leta	2.50	For half a year	2.50
Za četrt leta	1.50	For three months	1.50
Za Chicago, Kanado in Evropo:		Chicago, Canada and Europe:	
Za celo leto	\$6.00	For one year	\$6.00
Za pol leta	3.00	For half a year	3.00
Za četrt leta	1.75	For three months	1.75

Dopisi važnega pomena za hitro objavo morajo biti doposlani na uredništvo vsaj dan in pol pred dnevom, ko izide list. — Za zadnje številko v tednu je čas do četrtka dopoldne. — Na dopise brez podpisa se ne ozira. — Rokopisov uredništvo ne vrača.

POZOR!—Številka poleg vašega naslova na listu znači, do kedaj imate list plačan. Obnavljajte naročnino točno, ker s tem veliko pomagata listu.

Entered as second class matter November 10, 1925, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

Pot na oltar je strma

Premnogokrat se čuje od neodgovornih oseb, da cerkev in duhovniki na poljuben način izbirajo in proglašajo svetnike. Kolikokrat je že enake klevete prineslo naše brezversko časopisje. Take klevete prihajajo seveda le od ljudi, ki nimajo o takozvanem apostolskem procesu ne o procesu končnega cerkvenega sodišča, ki ima glavno besedo pri svetniških procesih nobenega pojma. Da bodo čitatelji videli kako strogo postopajo pri svetniških procesih cerkvene oblasti, ponatiskujemo poseben članek, ki ga je te dni prinesel ljubljanski "Slovenec" z dne 20. julija t. l. in se glasi:

"Preden katoliška cerkev proglasi koga za svetnika, počaka, da na njegovo priprošajo dogodijo čudeži. Izjemo delajo le mučenici, za katere že vzrok smrti izpričuje njihovo svetost. Cerkev zahteva dva čudeža, preden proglasi kandidata za svetnika. Postopanje obredne kongregacije je silno natančno in strogo ter se deli v tri dbe: prvi dve sta pripravljali in sicer se vršita na kraju čudeža in pozneje v Rimu; tretja je končna.

Pripravljali dobi v procesu: Domači škof, to je nadpastir v škofiji, kjer se je zgodilo nadnaravno ozdravljenje, odredi sam — to je običajen proces — ali po nalogo svete stolice (apostolski proces), naj se sestavi cerkveno sodišče, ki bo nabralo dokaze o čudežu. Priče, ki pričajo o čudežu, morajo prisesti, v prvi vrsti ozdravljene, kakor tudi zdravniki, ki jih cerkveno sodišče zasliši. Predvsem pridejo v poštev zdravniki, ki so bolnika zdravili prej in tudi po čudežu. Večkrat se dogodi, da nekateri neverni zdravniki ne marajo pričati pred cerkvenim sodiščem, navadno pa so tudi brezverci ali drugoverni zdravniki nasproti sodišču uslužni. Tako se je zgodilo, da sta pri preiskavi za beatifikacijo Matere Pelletierjeve, ko je šlo za to, da se dokaže čudežno ozdravljenje Marije Magdalene Hodges v Memphisu v Zdrženih državah, 2 židovska zdravnika prav rada pričala in tudi izrazila svoje jasno prepričanje, da je bilo ozdravljenje bolnice nenaravno. Marija Hodges je imela raka na želodcu.

Za cerkveno sodišče je mnogo lažje, kadar lahko najde zdravnika, ki je zdravil bolnika pred ozdravljenjem in ki je potem tudi ugotovil ozdravljenje. Poleg zdravnikov pričajo tudi tisti, ki so bili priča ozdravljenju. Cerkveno sodišče v domači škofiji prenese potem vse dokumente, ki zadevajo čudeže, obredni kongregaciji. Ta nato izbere dva zdravnika, po možnosti specialista, in ju prosi, naj preštudirata dokumente o ozdravljenju in izrazita svoje mnenje. Zdravnika delata vsak zase, tako da ne vesta drug za drugega. Če se zdi kongregaciji potrebno, potem pokliče še tretjega zdravnika, da vsi trije skupno izrečejo svoje mnenje. Nato sestavi predstavnik kongregacije svoje ugovore proti čudežem, ki jih potem predstavnik tistih, ki prosijo za proglašitev svetnika, pobije. Ugovori prvega in zagovori drugega se natisnejo in vložijo aktom procesa. S tem je tako zvana posito dokončana in nato jo izročijo v prepisu kardinalom in svetnikom kongregacije. S tem je že vse pripravljeno za začetek odločilne dbe procesa. Kongregacija določi zadevi poročevalca (ponent), ki sestavi poročilo in končno izreče vsak udeleženec seje kongregacije — navadno se je udeležijo 20—25 duhovnikov — svoj "votum". Ta je lahko ugoden za kandidata, lahko pa tudi ne. Kardinal zbere nato mnenja posameznih članov kongregacij in jih potem izroči v proučevanje posebnemu izvedencu "peritior", to je navadno kak profesor in specialist v bolezni, ki je bila čudežno ozdravljena. Mnenje tega je navadno odločilno za končno rešitev obravnave. Nato zopet nastopi zagovornik, ki skuša ovreči dosedanje zaklju-

čke, ako so bili proti proglasitvi za svetnika. Nato se zopet zbere kongregacija kakor prvič in vnovič obravnava vse zadeve.

Končno samo kardinali odločijo, ali je zadeva že tako razčiščena, da jo lahko izročijo svetemu očetu. Če je njihovo mnenje v prilog kandidata, potem predlagalec zopet napravi poročilo o stanju zadeve, nakar lahko zopet zagovornik dobi besedo. Tedaj je vse pripravljeno za končno proučitev, ki se vrši v splošni kongregaciji pred svetim očetom. Kardinali in svetovalci dajo drug za drugim svoje mnenje, ki je lahko pozitivno ali pa negativno. Sveti oče jih posluša, nato počaka še nekaj dni in premišljuje ter molli in končno sporoči svoj sklep. Če je njegov sklep ugoden, se dekret o odobritvi čudežev sestavi in svečano razglasi pred svetim očetom v dvorani konsistorija.

Že iz tega kratkega popisa vsega procesa je razvidno, kako strogo ravna katoliška cerkev pri preiskovanju čudežev in proglašitvi koga za svetnika."

VABILO NA PIKNIK

Joliet, Ill.
Društvo sv. Petra in Pavla šteje 66, v Jolietu, Illinois, priredi na Van. Esh farmi svoj letni piknik pod lepimi košatimi hrasti; ta prostor je prav pripraven za to. Ker bo ta piknik prirejen v prid društvene blagajne, kakor tudi v spomin 35-letnice ustanovitve JSKJ, se vabi cenjene člane in članice, da se vsi udeležijo tega piknika, od prvega do zadnjega, tako stari in mladi, ker zabave bo za vse dovolj. Povabljeni se pa tudi slavna društva iz Joliet, Rockdale, Chicago, Waukegn in iz drugih bližnjih krajev. Za dober prigriček in dobro kapljico bo vse dobro preskrbljen v zadostni meri in bo vse prav okusno. Enako bo tudi preskrbljeno za tiste, kateri se radi zavrtje, ker bo za nje igrala Zlogar orkestra, katere so vsi člani našega društva. Kateri imate svoje automobile se pripeljte z njimi, pa še katerega svojega prijatelja pripeljte s seboj, ker bo vsak dobrodošel. Kateri pa nimate svojih mašin, bo za vas pripravljen truck, ki se bo najprej ustavil pred domom KSKJ, potem gre po Indiana streetu po mostu na Hickory in potem na Ruby do Center. Od tam skozi po Center na Theodor po Plainfield na prostor kjer bo piknik. Tam, kjer se boste morali okreniti na farmo bo dovolj velik kašipot z imenom dr. sv. Petra in Pavla, da se ja ne bo nihče kam drugam zapeljal. Zagotavljamo vas, da ne bo nobenemu žal, kateri se bo udeležil našega piknika. — Torej na veselo svidenje na zeleni trati pod košatimi drevesi v nedeljo 13. avgusta. — Za dr. št. 66, JSKJ.

Frank Pirc, tajnik

PIKNIK DRUŠTVA BLED

Corsetmaugh, Pa.

Namenila sem se s par vesticami oglasiti v cenjenem listu A. S. O kakih posebnih dobrotah pač nimam poročati, toda upati je, da se bo seosoma obrnilo na boljše in da bo depresija sama od sebe popokala in nečastno končala. Če človek razmišlja o razmerah, ki vla-

dajo med ljudstvom, se mu morajo krčiti srce od same žalosti nad gorjem, ki ga vsaki dan vidi. Kratka je doba našega življenja in še to kratko dobo je trpeti in dostikrat si niti poštenega razvedrila ne more privoščiti, ne sebi, ne svoji družini. Ne spleča se nam o tem razmotrivati, zato bom sedaj pač nekaj drugega povedala, ki bo veselejšje. Na piknik vas povabimo. Naše pevsko društvo Bled priredi namreč v nedeljo 13. avgusta ob 2. uri popoldne po novem času, piknik na Park Hill. Vstopnina na piknik bo samo 25c in za isto se bo dobil primeren prigriček ali kaj drugega. Prijateljem in prijateljicam petja se priporočamo za obilen poset. Razvedrila in zabave bomo imeli dovolj in poleg še raznovrstne "špase" o katerih vam pa sedaj ne povem, te boste morali priti sami pogledat, ker vas hočemo presenetiti. — Torej na svidenje na Park Hill v nedeljo 13. avgusta.

Mrs. J. Kukovitz, preds.

ST. STEPHEN'S K. S. K. J.

Chicago, Ill.

Sunday, August 13, 1933 St. Stephen's Seniors will play the Holy Family Society (D.S.D) of Joliet. The game will begin at 3:30 at the St. Stephen's Parish Ball Park. After the game come down to the school basement for a good time. — Last year H.F.S. defeated the Seniors by a score of 5 to 3. This Sunday the Seniors will be aiming to even the wins. — The Seniors were defeated by Joliet in their last league game by a score of 6 to 5 "Hank" Basco held Joliet to four hits but errors made it bad for Hank. This year the Seniors finished in second place. The Seniors finished their league games with a batting average of .390 which tops all teams in the Midwest League.

"The five Detectives"

KAKO JE MED SLOVENCIV KOHLER

Kohler, Wis.

Ako se ne motim, še ni bilo dopisa v Amerikanskem Slo-

venecu iz te male naselbine, čeravno nas ta list obiskuje v par številkah že nad deset let. Najmi bo torej dovoljeno, da nekoliko opišem to našo malo naselbino, da bodo rojaki drugod vedeli, kako je pri nas.

Tukaj smo naseljene samo štiri slovenske družine in ker nas je tako malo, tudi ne pridemo v poštev v javnosti pred drugimi slovenskimi naselbinami v Ameriki. Naši rojaki nas enostavno prštevaajo h naselbini Sheboygan, od katere smo oddaljeni komaj dobre tri milje.

Mestece Kohler, oziroma vas, velja za eno najlepših in najbolj čistih naselbin v celi državi Wisconsin, ako morda ne v vseh Združenih državah. Tukaj si je mogoče najeti hišo ali stanovanje in najem in vsaki tukaj živi, lastuje svoj dom, ki si ga tako uredi, da zadostuje za njegovo družino. Dom si pa lahko vsak kupi proti malemu predplačilu in ostalo na lahko mesečne obroke. Mestece, oziroma vas Kohler, šteje nekaj nad 1800 prebivalcev, ki so različnih narodnosti, vendar pa bi skoro rekel, da prevladujejo Nemci. Kljub temu, da je Kohler le mala vas, se ponša s tem, da je pred nekaj leti dala državi Wisconsin gvernerja v osebi W. J. Kohler. — Mr. W. J. Kohler je poznan in ugleden vodilni plumbarski trgovec. Je vodilna oseba mnogim znane velike tovarne Kohler Co., ki izdeluje vse v plumbarsko stroko spadajoče potrebščine. V tej tovarni je dnevno zaposlenih nad 700 delavskih moči. Mr. W. J. Kohler je poznan med delavci radi uredbe, ki jo je odredil v času depresije. Kot predsednik velike tovarne in korporacije Kohler Co., je zaukazal, da se ne sme odsloviti noben delavec iz njegove tovarne. Znižajo naj se delavcem ure, tako da bo vsak vsaj nekaj zaslužil. Res je, da to ni bilo kdove kakšen zaslužek, in ni povsem zadostovalo, ker nekateri so delali komaj po 32 ur na mesec, poleg tega je pa bila tudi plača znižana, kakor povsod drugod, bilo je pa vsaj nekaj, medtem ko drugje ni bilo nič.

Mr. W. J. Kohler je poznan daleč na okoli tudi kot ustanovitelj in organizator naselbine Village of Kohler. — Kakor že poprej omenjeno, je to prav lepa vas. Vsako leto nas obišče na sto in sto oseb iz raznih delov sveta. Letos nas je obiskal že tako imenovani "demonstration Home," nad deset tisoč oseb. Bili so to ljudje iz Nemčije, Francije, Anglije, Japonske in celo iz Indije. Razume se, da tudi iz vseh delov Združenih držav.

Da tukaj ni naseljenih več Slovencev je vzrok ta, ker je tukaj le ena tovarna, v bližini pa velika slovenska naselbina v Sheboyganu. Naši rojaki se pač raje držijo v večjih mestih, kjer je več dima in seveda tudi več zaslužka. Drugi vzrok je tudi ta, ko krožijo med našimi rojaki neutemeljene novice. Ta-

ko se na primer velikokrat sliši, da kdor krpi dom v Kohlerju, kupi le poslopje, zemlja pa baje ostane še vedno kompanijska in da nikakor ne moreš in ne smeš prodati svojega posestva nikomur drugemu, kakor kompaniji, delati pa moraš na svojem posestvu tako, kot ti kompanija ukaže.

Resnici na ljubo naj tukaj povem to le. — Lastujem svoj dom že dvajset let, pa mi še nikoli nihče ni rekel kaj smem delati in kaj ne smem. Isto velja za zemljišča. Kdor si hoče postaviti sam lasten dom, si lahko kupi loto, za katero dobi lastninsko pravico, ki je vključena na sodnji v Sheboyganu. Kratkotomalo, Kohler Co nima popolnoma nič ukazovati nobenemu lastniku in trdi še nikoli tega poskušala ni. Samo ob sebi se pa umeje, da ima vas Kohler tudi svoje postave, kakor jih ima vsaka vas ali vsako mesto. Nekateri teh postav so sledeče: — Prepovedano je rabiti v trgovske svrhe stanovanjske hiše; to je, da se ne sme v stanovanjskih hišah voditi nikaka trgovina, bodisi talca ali take vrste, ker te hiše so izključeno določene za stanovanja družin. Na takem prostoru je prepovedano imeti krave, konje prašiče in tudi kokoši. To pa le radi snage. To so tudi edine prepovedi in mi jih kaj radi ubogamo in izpolnjujemo. — Nikjer pa ni prepovedano, da bi ne smeli zažigati kako slovensko pesem, da bi ne smeli raztegniti harmonike in se ob njenih zvokih ogreti ter se veselo zavrteti. — Kaj nam pa morejo če smo vesel. — Saj se ravno v tej majhni naselbini goji toliko raznovrstne glasbe, kakor menda nikjer drugje ne. Pa tudi sodček pive brez vse skrbi lahko udariš po butici, da zašumi iz njega hladna pena-sta rumena tekočina, katero mi zlasti v vročih pasjih dnevih visoko čislamo.

Kdor pa tega ne verjame, naj vpraša sledeče rojake in rojakinje, pa mu gotovo z veseljem pritrdi, da je vse to kar sem napisal resnica. — Miss Ann in Stanely Lončar, muzikanta, Mr. in Mrs. J. Grandlich Sr., Mr. in Mrs. Leo Majcen, Mr. in Mrs. J. Lindič in hčerko Lucille, Mr. in Mrs. J. Godec, Mr. in Mrs. F. Repenshek, Sr., Mr. in Mrs. J. Brula, Mrs. Mary Brula, Mrs. Ana Pirc in hčerka Getrude, Mr. in Mrs. A. Zupančič, Sr. in hčerka Frances, Miss Caroline Pungarčar, Mrs. Nada Urbaš in hčerka Laura, Mr. in Mrs. Art. Bartzen z družino. — Tudi vsi ti so bili v nekakem strahu radi ostre discipline v naši naselbini. Da so imeli več korajže, se jih je zbralo več skupaj, kar osem avtomobilov. Naprej so pa poslali še en truck z raznim orožjem, municijo in velikim kanonom. Zmehčili so se, da ko pridejo v Kohler, bodo kar vsi naenkrat udarili in zaplozali, da bodo tako vsa strašila pregnali. To so v resnici tudi napravili in ravno pred mojo hišo so tako močno

zatulili, da bi prav gotovo pobegnili s svojo ženo, če bi ne bil tako naglo zastražili vse izhode. Posebno sem se prestrašil tistega, ki je imel prav krajši glas. — Na beg torej že ni bilo mogoče misliti, zlasti ne, ker sem videl, da imajo Repensko-va mama že velik nož v rokah. Nekdo je v množici zakričal: "Luč sem!" drugi pa — "Udriga ga po butici!" — Kaj vraga, to pa niso nobeni špasi, — sem si mislil. Mar se ne bi vam g. urednik hlače tresle, če bi se vam kaj takega pripetilo? — Komaj se z ženo zaveva kaj se zunaj godi, je že bil ves vrt razsvetljen, na zeleni trati je igrala ubrana godba, pri lepo obloženih mizah pa sedijo najini prijatelji, katerih se ta večer prav nič nisva nadejala. Sedaj, ob svitu luči pa tudi vidim, da tisti, za katerega so Repensko-va mati imeli pripravljen nož, je bil velik na računju pečen prašiček, poleg njega pa sestrične potice. Tisti pa, katerega so udarili po glavi je bil oni veliki kanon, katerega je Godčev Jože poprej vozil na truku, iz katerega se je tako penila hladna rumena pijača, katero pridno strežemo v vrčke in jo veselo uživamo ob prijatnih zvokih godbe ter se zabavamo do ranega jutra. — Nič čudnega torej ni bilo, če so pritekli sosedje iz vseh koncev in krajev pogledat kaj je, ker se meni kaj takega še ni zgodilo, kar živim. Zato so pa bili veseli in zadovoljni vsi, z menoj vred, tudi sosedje in bi nam najraje še muziko ukradli, pa gori po ulici z njo zaplesali. Vaški policaj bi nam bil pa najraje prešička zaplenil, pa nas je bilo preveč in ni imel korajže. Ako ga kdo zatoži po siromak še kaznovan, ker nam je pustil, da smo imeli na loti prašička, na kateri ga ni dovoljeno imeti.

Dragi prijatelji, rojaki in rojakinje, ki ste naju tako prijazno iznenadili in presenetili ob času 25-letnice našinega zakonskega življenja. Sprejmite našino iskreno zahvalo in za vse, kar ste nama podarili, naj vam povrne dobri Bog. — Se enkrat prisrčna hvala za prijetno presenečenje, kakoršnega nisva pričakovala. Ohranila pa bova prijetne spomine na ta večer, vse žive dni.

(Ogl.) Mr. in Mrs. Svetlin

POLMILJONSKA TOŽBA PROTI AL JOLSONU

New York, N.Y. — Pred dve-ma tednoma je znanj pevec in igralec Al Jolson prišel v prepir v Hollywoodu z newyorškim žurnalstom W. Winchellom, in ga med tem preprirom trdi udaril. Prepri je nastal radi nekega članka, ki ga je Winchell napisal in ki je bil žaljiv za Jolsonovo ženo. Winchell je zdaj vložil proti Jolsonu tožbo za odškodnino pol-milijona dolarjev, in sicer v prvi vrsti zato, da nuđi igralcu priliko, da dokaže, da je njegov članek v resnici žalil Jolsonovo ženo.

"TARZAN IN ZLATI LEV"

(72)

(Metropolitan Newspaper Service)

Napisal: EDGAR RICE BURROUGHS

Flora Hawkes je bila na prvi hip vsa zmešana od sestanka z Ivanom, pri kateri je bila ona svoje dni hišina. Izgovarjala se je tako in tako, namreč da je na potu po džungli z to partijo, ki vršijo neko znanstveno preiskavanje. Njej pa je bila džungla nekoliko znana, je šla z njimi. Lady Greyztoke je pozvala vodjo Wazirceve: "Dve sto mož gre nam nasproti, pravijo Ti ljudje, pripravite se, da Vas nepripravljene ne napadejo.

Par trenotkov za tem so pridrli do taborišča Luvinih zamorci, ki so sledili Flori in njeni družbi. Luvini je začel divje skakati pred tabo-rščem in njemu sledilo so skakali tudi ostali zamorci, sahtevajoč, da se jim Floro in oni tri iz-roči. Ko je Luvini videl, da je nasprotna moč manjša od njegove po številu borilcev je začel še bolj divje skakati in zahtevati, da se jim za-htevani izročijo.

Wazirce so bili močnejši ljudje od onih. Tudi so bili od Tarzana disciplinirani in niso upri-zarjali fantazičnih demonstracij, kakor drugi za-morci. Glavni del je stopil zadaj za plečno steno, kjer je Lady Greyztoke Tarzanova žena, ki je šla iskat svojega moža, ki se ni tako dolgo vrnil, dala povelja Usuli vodilju Wazirceve, ka-ko se naj pripravijo, da bodo v stanu odbiti na-pad.

"Ne streljajte, dokler oni ne streljajo," je de-jala Ivana. Edino ker je bilo neprijetno za Wa-zirce je bilo to, da jih je osvetljal ogenj in da so nasprotni zamorci lahko opazovali njih kre-tanje in gibanje. Luvini sicer ni prišel, da bi se boril, prišel je, da ujame Floro Hawkes in da za-dosti svojim željam, zato se je postavil v ozadje taborišča, da ga napade, ugrabi ženo in odide...

DENAR

pošiljamo v Jugoslavijo in druge dele sve-ta po dnevnem kurzu. Zadnje dneve dinar stalno raste in se cene pogosto spreminja-jo. Računamo po ceni onega dneva, ko de-nar prejmemo. Včeraj so bile naše cene:

Dinarji:	Za izplačila v dolarjih:
Za \$ 3.00.....Din 130	Za \$ 5.00 pošljite...\$ 5.75
Za \$ 5.00.....Din 220	Za \$10.00 pošljite...\$10.85
Za \$10.00.....Din 470	Za \$15.00 pošljite...\$16.00
Za \$10.80.....Din 500	Za \$20.00 pošljite...\$21.00
Za \$20.00.....Din 960	Za \$25.00 pošljite...\$26.00
Za \$21.00.....Din 1000	Za \$40.00 pošljite...\$41.25
Za \$50.00.....Din 2440	Za \$50.00 pošljite...\$51.50

Vsa pisma in pošiljajte naslovite na:

John Jerich

(V pisarni Amerikanskega Slovence) 1849 W. CERMAK RD. CHICAGO, ILL.

KAJ VE Povedati o RAZME- RAH v STAREM KRAJU FATHER SMOLEY?

Urednik našega lista je imel priliko se sestati z preč. g. župnikom Jno. C. Smoleym, ki se je baš te dni povrnil iz stare domovine. Gospod je razmere v starem kraju opazoval s svojim paznim očesom in videl marsikaj, kar bo čitatelje našega lista zanimalo. Intervju se je vršil tako le:

1. *Gospod župnik! Kdaj ste se vrnili iz starega kraja in na kateri liniji ste potovali nazaj v Ameriko?*

— "Iz starega kraja sem se vrnil proti koncu julija in potoval sem z motorno ladijo Cosulich linije "Vulcanija". Paljal sem se z njo ven in se z njo tudi vrnil. Ugajalo mi je posebno, da je na ladiji kapelica, tako da smo lahko vsak dan maševali. Tudi ladijski častniki so bili jako prijazni. Kapitan je rojen Dalmatincev, rad govori hrvatsko in če se ne motim je rojen v Kotoru."

2. *Koliko časa ste bili v starem kraju?*

— "Prišel sem na jesenice 1. junija 1932. in bil tam — izvezemši 3 mesece, ki sem jih preživel na Dolenjskem do 19. maja 1933. Podal sem se potem na Koroško (Austrija), kjer sem bil do 11. julija. Obiskal sem kraje po slovenskem Rožu, kjer sem drel več kot 30. leti služboval."

3. *Ali niste imeli namen ostati za stalno tamkaj?*

— "Da, imel sem namen, da ostanem stalno v Jugoslaviji. Cikaski konzulat mi je dal stalni vizum."

4. *Kak utis so naredile na Vas razmere doma ob Vašem prihodu in stari kraj?*

— "Kaj bi rekel? Če človek ni videl domačih tal več kakor 25 let, se mu stori milo pri srečanju. Opazil sem pa takoj, da ni več "tako", kakor je bilo kdaj. Seveda so vzroki taki spremembi v ljudstvu in je teh razmer kriva v prvi vrsti vojna in njen posledice. Ljudstvo ni več tisto, kakor je bilo, človek človeku ne zaupa, širi se hinavščina in denuncijanstvo."

5. *Kaj je resnice na tem, kar se čuje o Jugoslaviji in njenih razmerah?*

— "Kar slišite je vse res. Doma ljudstvo tega ne sliši, ker ne sme!"

6. *Je li resnica, da režim doma ne dovolj katoliškemu tisku, da bi polemiziral z njim?*

— "Je resnica. Ko bi hotel polemizirati, bi list sedanjih režim kratkoma ustavil, kakor je odzvel poštni debit slovenskim ameriškim listom, ki so kritikovali razmere in režim v Jugoslaviji."

7. *Zakaj so razpustili "Orla"?*

— "Ker je bil "Orl" na katoliški podlagi, sedanjih režim pa sovraži vse, kar je katoliškega, dasi v svoji hinavščini to taji."

8. *In zakaj so razpustili navadno dramatična in prosvetna društva po župnijah?*

— "Ker so hoteli v svojem sovrastvu do katoličanstva zatreči vsako katoliško gibanje, prečiti duhovnikom stik z ljud-

stvom izven cerkve in uničiti njegov upliv."

9. *Kaj pravi na to slovenska duhovščina?*

— "Kaj hoče storiti? Molčati mora, če kaj reče, pa pride "špica" (žandar), pa ga ovadi na glavarstvu in sodišču. Seveda sledi tej ovadbi navadno obsodba. Navajam dva slučaja, ki sta mi osebno znana. Prišli so letos januarja koroški slovenski pevci iz Roža in od Zile in priredili koncert na Jesenicah. Dvorana v Krekovem domu je bila nabito polna. Kaplan Križman je pozdravil koroške pevce, v govoru je pa samo govoril o Sloveniji, ni pa omenil Jugoslavije; češ, da ruje proti Jugoslaviji, je bil že tri dni na to obsojen na 500 dinarjev globe. — Par tednov pozneje je imel v cerkvi govor povodom Strosmajerjeve slavnosti. Kaj je rekel ne vem; ovadila sta ga dva učitelja, ki sta bila menda slučajno v cerkvi, obsojen je bil zopet na 1000 dinarjev globe."

10. *Kako se obnašajo oblasti in varnostni organi do duhovščine?*

— "Na to je težko odgovoriti, ker človeku v srce ne vidite. Na zunaj fino, elegantno, notranjega mišljenja pa ne morete presojati."

11. *Zakaj prav za prav so internirali Dr. Korošca?*

— "Na to mi je težko odgovoriti. Celotne državne politike v Jugoslaviji v tako kratkem času ni mogoče presoditi, treba zasledovati politiko in nje razvoj leta in leta. Od tu v država nam ni bilo nikoli mogoče, ker se je na časnikarska poročila težko zanašati. Vzrok aretaciji Dr. Korošca je bil po mojem mnenju ta, da so režimovci Korošču jezik zavezali in ljudstvu odvzeli voditelja."

12. *Kaj je reklo ljudstvo, ko je zvedelo o njegovi aretaciji?*

— "Ljudstvo je bilo seveda razburjeno. Zato ga je dala vlada aretirati — kakor se je govorilo — v brzovlaku med Ljubljano in Litijo."

13. *Je li kaj resnice na tem, kar poroča o shodih liberalno časopisje, da so shodi JRS. režimske stranke tako pompozni, kakor n. pr. večkrat poroča ljubljansko Jutro, ali je to le navadna farbarija?*

— "Nekoliko bo res, veliko je pa pretiranega. Na svoje shode bobnajo ljudi na posebne načine. Vsi, ki se hočejo udeležiti takih shodov imajo znižano in celo brezplačno vožnjo po železnicah."

14. *Kdo in kakega prepričanja je ministerski predsednik Sršković?*

— "O tem pa ne morem reči ničesar, ker mi ni znano in se tudi za posamezne osebe nisem brigal."

15. *Kaj pravijo ljudje o postopanju dravskega bana Dr. Marušiča?*

— "Tudi o tem ima vsak svojo sodbo. Imam prijatelje med slovensko duhovščino, ki ga hvaležijo, imam jih pa tudi veliko, ki

UPOSTAVLJANJE REDA MED NEMIRNIMI STAVKARJI

V Fayette okraju v Pennsylvaniji, razburkanem vsled premogarske stavke, so imele vojske in civilne oblasti konferenco, na kak način bi se mogel vzdržati mir.

ga ostro obsojajo. Osebo ali uradno pa z njim kljub raznim ovadbam itd. nisem imel nikoli kaj opraviti."

16. *Ali on nastopa, kakor nastopa, in razpušča slovenske katoliške prosvetne organizacije, ali to dela pod pritiskom Beograda?*

— "To mislim da dela pod pritiskom Beograda, zlasti pod pritiskom ljubljanskega veleliberala prostožidarja Dr. Kramerja, katerega se dolži, da je bajne kriv vseh denunciacij proti Slovincem v Beogradu. Dr. Kramer je pač liberalni značaj!" (Dalje prih.)

— "To mislim da dela pod pritiskom Beograda, zlasti pod pritiskom ljubljanskega veleliberala prostožidarja Dr. Kramerja, katerega se dolži, da je bajne kriv vseh denunciacij proti Slovincem v Beogradu. Dr. Kramer je pač liberalni značaj!" (Dalje prih.)

kom dovoljeno, da smejo delati nekoliko ur na dan, ali tajnik dela Doak jim je odvzel to pravico. Pred kratkim pa je nova tajnica dela in novi generalni priseljeniški komisar zopet dovolil, da smejo delati, ako nimajo zadostj denarja za svoje stroške in ako njih zaposelnost ne ovira rednega obiskovanje dnevne šol. V počitni cah smejo, kot poprej, dobiti polnournno delo.

Ali se sme deportiranec povrniti?

VPRAŠANJE: Moj soprog je bil deportiran pred tremi meseci, ker je prišel nezakonitim potom v Združene Države. Ali se more povrniti? Kdaj? Jaz sem ameriška državljanka.

ODGOVOR: Kongres je dal tajniku dela pravico, da sme deportiranim osebam iz posebnih razlogov dovoliti, da smejo zaprositi za povratek v Združene Države. Tak tehten razlog bi bil ravno v Vašem slučaju, kjer deportacija pomenja ločitev družine. Vaš mož bo moral ostati v inozemstvu eno leto. Nikdo se ne sme povrniti, predno mine leto dni od deportacije. Mora pa takoj vložiti prošnjo na Secretary of Labor. Naj priloži prošnji prepis poročnega lista in dokazilo Vašega ameriškega državljanstva.

Kje naj se vložijo prošnja za prvi papir?

VPRAŠANJE: Stanujem v Newark, New Jersey, delam pa v mestu New York. Ali je vseeno, ako si vzamem prvi papir v New Yorku?

ODGOVOR: Ne. Inozemec mora vložiti prošnjo za prvi papir (Declaration of Intention) v onem kraju, kjer stanuje. Drugače more sodišče proglasiti njegov prvi papir neveljavnim, ko pride čas za naturalizacijo. Tedaj bi bilo treba začeti vse znova. Ker Vaš dom je v Newarku, morate tam zaprositi za prvi papir.

OBISKOVALCI

svebovne razstave, ako kdo želi stanovanje se naj oglasi pri J. Hochevar, 2309 W. 25th Street, Chicago, Illinois.

DR. H. M. LANGASTER DENTIST

2159 West Cermak Rd. (ogel Leavitt St.) Tel. Canal 3517 CHICAGO

PROBLEM PRISELJENCA

Vprašanje: Takoj po svojem prihodu v Ameriko sem si sprejmenil ime in danes vsi poznajo mene in družino po tem imenu. Katero ime naj navedem v svoji prošnji za naturalizacijo?

ODGOVOR: Lahko podpišete prošnjo s svojim novim imenom, ali na posebnem mestu navedeno v prošnji v to svrhu, morate odgovoriti, zakaj ste sprejmenili ime. Zlasti pa je važno, da navedete, pod katerim imenom ste prišli v Ameriko, t. j. kako je bilo ime napisano v potnem listu oziroma v listini potnikov. Ako niste prav sigurni, kako je bilo ime pisano, navedite razne načine, kako se Vam zdi, da so tedaj napisali Vaše ime. Drugače ne bi mogli najti zapiska o Vašem prihodu in ne bi mogli izdati spričevala o prihodu.

Kriva navedba v prvem papirju

Vprašanje: Ko sem dobil svoj prvi državljanski papir l. 1930, navedel sem in je bilo zapisano v papirju, da sem se rodil v Avstriji. Vas, kjer sem se rodil pa je ob avstrijski meji in spada v Jugoslavijo. Ali bo kaj potežkoč radi tega.

ODGOVOR: Taki pogreški so poprej imeli za posledico razveljavljenje prvega papirja. Ali začeni od 1. julija 1929 takji pogreški so brezpomembni. kajti vprašanje glede odpovedi inozemskemu podaništvu prihaja sedaj v pretres le ob vložitvi prošnje za drugi papir. Tedaj treba navesti, katere države ste državljan, in to brez pogreška.

Ni federalnih posojil na druge hipoteke

VPRAŠANJE: Imam hišico, na kateri je stalna prva hipoteka (mortgage), pa tudi druga hipoteka, ki kmalu zapade.

NA HRANO IN STANOVANJE

se sprejemajo fantje in možje za \$5.00 na teden. Servira se domača hrana. Vprašajte na upravništvu tega lista.

PRVI SLOVENSKI POGREBNI ZAVOD V CHICAGO
Louis J. Žefran
1941 W. CERMAK RD., CHICAGO, ILL.
Phone Canal 4611
Na razpolago noč in dan!
— Najboljši avtomobili za pogrebe, krste in ženitovanja. — Mrtvaška kapela na razpolago brezplačno. — Cene zmerne.

Kdaj se snide Kongres?

VPRAŠANJE: Kdaj začne prihodnje zasedanje Kongresa?
ODGOVOR: Po 20. amendmentu k Konstituciji, ki je bil sprejet v minulem februarju, Kongres od sedaj naprej se ne bo več shajal v decembru, kot poprej, marveč 3. januarja vsakega leta. Novoizvoljeni senatorji in kongresniki začnejo tedaj izvrševati svoj mandat. Novoizvoljeni Predsednik pa bo od sedaj naprej vstoličen 20. jan., ne pa 4. marca.

Kazni za ugrabitev

VPRAŠANJE: Ali niso razne države določile jako stroge zakone proti ugrabitvi (kidnapping) oseb v svrhu odkupnine?
ODGOVOR: Vsaka država kazni je ugrabitev, ali kazni so različne, in so odvisne od starosti ugrabljene osebe in od okolščine, dali razlog ugrabitve je izsiljevanje denarja ali osveta oziroma da-li je bil kdo ugrabljen le iz družinskih razlogov, da-li ugrabljenec je bil poškodovan itd.

Kjer razlog ugrabitve je izsiljevanje, najskrajnejša kazen je smrt v državah Alabama, Delaware, Illinois, Kentucky, Missouri, Nebraska, Texas in Virginia. Kazen mora biti dosmrtna ječa v državah Michigan, New Jersey, Pennsylvania in v desetorici drugih držav, 50 let ječe v New Yorku, 25 v Massachusettsu, 20 v Californiji itd. Imamo tudi federalni zakon proti ugrabitvi od ene države do druge in kazni so jako stroge.

Slavne vožnje okolo sveta

VPRAŠANJE: Katera je bila prva vožnja okolo sveta in kakji so sedanjih rekordi zrakoplovnih voženj?

ODGOVOR: Prvi, ki je začel vožnjo okoli sveta, je bil Magellan, ki je s petimi ladjami odplul iz Sevilje na Španskem leta 1519. On je bil ubit na poti in ena izmed teh ladij se je povrnila po 1063 dni vožnje okolo sveta. L. 1889 je Amerikanka Nellie Bly izvršila vožnjo okolo sveta v 72 dnevih in tako prednjačila slavnega junaka Verneovega romana o 80-dnevni vožnji okolo sveta. L. 1929 je nemški zrakoplov "Graf Zeppelin" izvršil vožnjo okolo sveta v 20 dnevih in 4 ura. L. 1931 sta Willie Post in Harold Gatty z aeroplanom preletela svet v 8 dnevih, 15 ur in 49 min. Ravnokar pa je Willie Post prebil svoj lastni rekord za skoraj en dan manj.

POSETNIKI SVETOVNE RAZSTAVE — POZOR!

Ustavite se v Milwaukee v edinem slovenskem hotelu, od koder dobite nadulžno železnico v Chicago samo en blok stran.

The GROVE HOTEL in RESTAURANT

FRANK SEDMAK, lastnik
616-618 So. 5th St., Milwaukee, Wis. Tel. Broadway 5947

TO IN ONO

NEZADOVOLJIVI DONESKI IZ POŠTINE

Chicago, Ill. — Poštne oblasti so domnevale, da se bodo dvignili dohodki pošte, ko je bila s 1. julijem znižana poština za lokalne pisemske pošiljke od treh centov na dva. Pokazalo se je pa ravno nasprotno, namreč, da so dohodki padli. Ko se je dvignila poština na 3 cente, so pričeli trgovci pošiljati pisma po svojih slih, da prihranijo na visoki poštnini in to metodo še zdaj uporabljajo, kljub znižani poštnini.

ZAPUŠČINA V DIVANU

V Kremnici je umrla pred kratkim poštna uradnica Margaret Svabyjeva. Znano je bilo, da je bila pokojnica zelo štedljiva, zato je splošno osupnilo dejstvo, da je bila zapuščina Svabyjeve zelo majhna. Začeli so torej iskati in so naposled našli, da je skrila 55.000 Kč v divan, ki ga je bila pred smrtjo prodala vdovi nekega polkovnika. Dediči se zdaj pogajajo z vdovo zaradi vrnitve gotovine.

KEMIČNO KOSILO

Prof. Kaspar v Heidelbergu je uresničil davno željo kemičkov po sintetičnem kosilu v obliki malih kroglic. Izkoristil je v ta namen po petletnem delu kot najbolj redino snov semena industrijskega bombaževca. Vsebuje namreč vse najvažnejše vitamine: A, B, C in E. Tekoči izvleček tega semena je z uspehom nadomestil juho in jajca pri bolnikih potrebnih krepke hrane. Dve majčni kroglici sta nasitili zdravega moža kakor vsa tri navadna dnevna kosila. Šečepe istega semena, strtega v prah, zviša redilnost sleherne jedi za 30%. Nemška država bramba je že pričela poskušati Kasperjeve pilule pri prehrani vojaštva.

Najzanimivejše vesti so v Amer. Slovence: čitajte za!

Kakovost Točnost
Poštenost
A. F. WARHANIČ
— LEKARNA —
Postuje preko 32 let
2158 West Cermak Rd.
ogel Leavitt Street
CHICAGO, ILL.

PLUMBARSTVO
Mi popravljamo vsa plumbarska dela — Inštaliramo kopalne, umivalne in kuhinjske sinke, toilete, pomerni cent. — Račune plačujete lahko na obroke.
Thomas Higgins
PLUMBING, GAS FITTING AND SEWERAGE
Tel. Canal 0610, CHICAGO, ILL.
2313 So. Oakley Avenue.

POSETNIKI SVETOVNE RAZSTAVE — POZOR!
Ustavite se v Milwaukee v edinem slovenskem hotelu, od koder dobite nadulžno železnico v Chicago samo en blok stran.
The GROVE HOTEL in RESTAURANT
FRANK SEDMAK, lastnik
616-618 So. 5th St., Milwaukee, Wis. Tel. Broadway 5947

V uradu "Amer. Slovenca"
—lahko kupite Money Ordre od American Express Company;
—lahko pošljete denar v stari kraj po dnevnem kurzu;
—lahko plačate vaše račune za luč in plin;
—lahko dobite raznovrstne informacije kot:
—o potovanju v stari kraj, ali kamorkoli, in
—o dobavi povratnega dovoljenja za priti nazaj iz starega kraja;
—o dobavi potnih listov, bodisi jugoslovanskih ali ameriških;
—izdelujemo vsa notarska dela za tu in stari kraj, kakor tudi prestave na slovenski in angleški jezik
Se priporočamo!
Amerikanski Slovenec
1849 WEST 22nd ST., CHICAGO, ILL.

VOJAŠTVO STRAŽI NEMIRNE KRAJE

Prihod državne narodne garde v mesto Brownsville, Pa., kjer je vsled nemirov, ki so izbruhnili med 12.000 stavkajočimi premogarji, governor proglasil obsedno stanje.

Izpod Golice

SLAVKO SAVINŠEK.

— Povest z gorenjskih planin —

"Stari me je!"
"Daj, stopiva v hišo, da si oddahneš in poveš, kako je bilo!" povabi Janez in Tine mu sledi. Prav potreben je počitka; vidi se mu, da kuha v njem in da komaj, komaj vleče noge za seboj, od notranje bolesti trpinčen.

Vsi trije v hiši planejo v Tineta, naj pove, kaj je bilo. Tine sede za mizo in pripoveduje: "Starega ni bilo doma, ko sem prišel. Mati so me plašno pogledali, ko sem povedal, po kaj sem prišel. In sem po očetu povprašal. Lepo so me prosili, naj raje oddim, ker bodo oče zdvijali, če me dobe. Toda nisem se dal odvrtiti, ker sem bil sklenil, da se mora stvar končati tako ali tako. V kamri je Mana prosila mater, naj me puste. Tudi Miha je prigrvarjal, ki sem mu bil že davi povedal, da pridem danes in mi je bil obljubil, da bo zame prosil. Tako so se mati udali, čeprav jim je šlo na jok in so vsak čas skrbno pogledovali skozi okno, kdaj pridejo oče domov. Jaz pa sem sedel v kamro k Mani in menila sva se in ugibala, kaj poreko oče. Tudi Mana je trdno verovala, da se bodo oče udali, ker malo srca morajo pa tudi imeti. Ali tako se je razburjala radi vsega tega, da sem res že menil iti in pričakovati Jermana raje zunaj kje in ga na samem zaprositi. V tem pa pridejo mati v kamro in me prosijo, naj grem v hišo, ker gredo oče in bi bil ogenj v strehi takoj, ako me dobe pri Mani. No, res sem jih ubogal, sedel v hiši za mizo in se menil z Miho sem in tja."

Tine preneha za čas in si nemiren gladi lase raz čelo in otipava udarjeno mesto. Pa nadaljuje:

"Oče pridejo v hišo. Takoj, ko me zagledajo, obstoje pri vratih in molče. — 'Dober dan, oče Jermanov,' pravim. — Toda oče drže vrata odprta in mi ne odgovore.

— Oče, Tine bi vas rad nekaj pobaral, se o junači Miha. — Nima kaj! odgovore oče. Lahko takoj gre, odkoder je prišel, pristavijo. —

Ne bodi tak, Klemen! pogovarjajo mati in se dvignejo od mize proti njim. — Sem rekel, kar sem rekel! Dvakrat se v mlino pove! pretrga očje materino besedo in ne stopijo od vrat. — Oče Jerman, saj bom koj opravil, samo ne česa bi vas poprosil, jim pravim. — Glej, tule je pustil zidar luknjo, že veš, zakaj — in pokažejo na vrata ter jih še bolj široko odpro. — V meni vre in kipi in planil bi nadnje, da si nisem dopovedoval, da morem samo zlepa kaj doseči. In Mano sem slišal ihteti v kamri, pa sem se premagal."

Zopet preneha Tine in vidi se mu, da ga peče premagovanje še zdaj in da le s težavo pripoveduje o svojem ponižanju.

"Surovina ti taka!" se zgroze Hribarjeva mati in Janez položi pest na mizo, kakor bi stal Jerman poleg njega.

"Dajte, oče Jerman, samo besedico si pustite blizu, potlej grem takoj, poprosim mirno starega. Saj gre za Vašo hčer, za Mano, ki je bolna! — Radi tebe, bajtar, potepeni! suje stari iz sebe in čutim, kako mi plane kri iz lica. — Ti si mi jo spridil, potepo, ti, da zdaj nori in meni, da umrje brez tebe. —

Hočem mu v besedo. Pa že zazija vame: Kaj še čakaš, ven! — Komaj se krotim, tako mi vre po vsem životu. A še se zmorem in mirno vprašam: Oče, ali mi daste Mano? —

Tedaj stari vzkipi. Zaloputi vrata in stopi k meni. Mene vrže kvišku, postavim se pred njega in gledava si iz oči v oči. V lice mi uda-

ri sapa njegova, ki je dišala po žganju. Dlani mi nehote zlezejo v pest ter moram roki tiščati na hrbtno, da mi v njegovo lice ne planejo.

— Ti, ti, bajtarjev sin, bi jermal mojo hčer za ženo, mojo, gruntarsko hčer berač potepeni! Ali meni, da je stari Jerman znorel kot ti in deklina? —

Še se premagam ter poprosim: Oče, dajte si k sebi! Usmilite se Mane! — In mati stopijo poleg: Klemen ne bodi tak! Kot se Bog prosil, te prosim, pomisli na hčer! —

Toda stari s komolcem odrine mater, da se opotečejo ob mizo. Tedaj plane Miha pokonci: Oče, matere ne boste suvali! — Kaj, ti negode me boš učilo? Vse vas naženem, vse, tebe pa najprej, berač ciganski, če se mi ne poberes takoj! — In ko stojim ter čutim, da mi vre kri v možgane in se mi tema dela pred očmi, še izdavam iz sebe: Oče, dajte, prosim vas!

Takrat v starem zavre. Zgrabi me za prsa, pa me potegne k sebi, da omahnem. A tudi v meni zakipi, roke in rame sunejo predse in stari odleti k peči, da se komaj ujame.

Oče, oče, plane v tistem hipu Mana iz postelje nad očeta. Ozrem se vanjo, ki v tem krikne: Tine! in se kakor divja zažene proti očetu. Hočem zanjo, da jo zadržim, pa mi z vso silo udara nekaj trdega v obraz, da se mi stemni pred očmi in se opotečem k mizi ter sklonim nanjo. Stari me je udaril s hlapcem, ki ga je zgrabil izpod peči."

Tine umolkne in nakloni glavo v dlani. Tako mu je, da bi zajokal od sramu, od jeze in od bolečine.

"Bog nas varuj!" se križajo mati. Še Hribarja dirne: "Nisem mislil, da je tak rokovanč!" Tine pa pripoveduje dalje in glas mu trepeta:

"Ko slonim ob mizi in zavest lovim, se me oklene dvojce vročih rok. Mana je skočila k meni. Tine, Tine! slišim njen glas, kakor od nekod iz dalje. In še: ubili ste ga oče, ubili, sram vas bodi! — Slišim jokati na glas mater Jermano. Dvignem se in vidim Jermana, ki sedi na klopi ob peč naslonjen in težko diha. Hlapca drži še vedno v roki."

Tine umolkne in hodi po sapo. Navzoči si niti dihati ne upajo, tako napeto poslušajo.

"Mana se me je še vedno oklepala z rokami," nadaljuje Tine, "in venomer ponavljala: Tine, Tine! ali te boli? — Oče spuste hlapca na tla in vstanejo. Opetekajo se v duri. Potegnem Manini roki od sebe in ji dem: Mana, bolj je, da grem! Sicer se zna zgoditi kaj hujšega. — Mana pa me znova zgrabi za roko, sili k meni in kliče: Tine, Tine! — Siloma se ji iztrgam in planem proti vratom. Spotoma zadenem ob Jermana, da se opoteče.

Prokleta! — plane za meno; ali vidim še, da ga Miha potegne nazaj in posadi na klop. Pred vrati postojim. V ušesih mi bije Manin krik: Tine, Tine! Slišim, kako ji mati prigrvarjajo, naj gre nazaj v posteljo, čujem očetovo preklinjanje in ne vzdržim več; kakor pijan omahnem k lesi in se naslonim nanjo, ker se mi od bolečine vrti. Ali še vedno slišim Manin krik: Tine, Tine! Grem dalje, zavijem okrog skednja, še vedno slišim: Tine, Tine!

Tinetu privro solze v oči, glas mu umre, glavo nasloni v dlani, pa se zgrudi v mizo in zahtji kot otrok.

"Tine, nikar, saj se bo na bolje obrnilo!" tolažijo mati. . .

(Dalje prih.)

IGRE ZA NAŠE ODRE

KI JIH IMA V ZALOGI KNJIGARNA AMER. SLOVENEK.

(Z črko — m — zaznamovane igre so samo moške vloge, z črko — ž —, samo ženske vloge; brez vsakega zaznamka so mešane vloge).

ANARHIST, burka v dveh dejanjih (m).....	35c
AFRIČANKA, opera v 5. dejanjih.....	35c
ANDREJ IN NJEGOV ZLOČIN, igrokaz v 3. dejanjih.....	30c
AZAZEL, Iv. Pregelj. Žalna igra v štirih dejanjih.....	50c
BEDAK PAVLEK, Br. Bevk. Zbirka otroških iger.....	50c
BENEŠKI TRGOVEC, W. Shakespeare. Igrokaz v 5. dej.	50c
BRATSKI SPOR, Euripides. Starogrška igra v 5. dejanjih.....	60c
BURKE IN ŠALJIVI PRIZORI. — Čarodajna brivnica. — Radi nagrade (m). — Čašica kave (ž). — Zaklad (m). — Vedež. — Pobljšan trmoglavka (ž). — Luknja v namiznem prtu (ž). — Zenin Miha (m). — Zamorec (m). — Junaki (m). — Trije učenjaki (m). — Opeharjeni Zid (m). — Izgubljena stava (m). — Čudna kupčija (m).....	75c
ČAROSTRELEC. Romantična opera v 3. dejanjih.....	25c
ČE STA DVA. Šala v 1. dejanju.....	35c
DILETANSKI ODER. M. Skrbinšek. Poučna navodila igralcem.....	45c
DIVJI LOVEC. F. S. Finžgar. Narodni igrokaz s petjem v 4. dejanjih.....	35c
DNEVNIK. Veseloigra v 2. dejanjih.....	25c
DOM. Janez Jalen. Drama v štirih dejanjih.....	75c
EDDA. Jos. Weilen. Drama v štirih dejanjih.....	20c
GLEDALIŠKE IGRICE. — Zdravnikov strežnik. — Sv. Janez Evangelist in ropar. — Prevarani hišnik. — Konvencionalne laži. — Prve tri igre za moške, četrta za mešane vloge.....	30c
GOSPA Z MORJA. Henrik Ibsen. Igra v 5. dejanjih.....	75c
JENUFA. Opera iz moravskega kmetijskega življenja.....	20c
KAKŠEN GOSPOD — TAK SLUGA. Burka iz vojaškega življenja v enem dejanju.....	35c
KAMPOSTELJSKI ROMARJI. Iv. Pregelj. Pevska igra v 3. dejanjih.....	35c
K MAMICI. Slavko Savinšek. Slika otroške ljubezni v 3. dejanjih.....	5c
KOLAJNA. Veseloigra v enem dejanju.....	30c
KRALJ LEAR. W. Shakespeare. Žaloga v 5. dejanjih.....	\$1.00
KRALJ MATJAŽ. Mladinski narodni igrokaz s petjem in plesom v 5. slikah.....	25c
KRIVOPRISEŽNIK. Anzengruber. Narodna igra s petjem v 3. dejanjih (7 slikah).....	75c
LAŽIZDRAVNIKA. Burka v 2. dejanjih. — Trije tički. Burka v 2. dejanjih.....	15c
LJUBOSUMNOST. Lad. Novak. Veseloigra v 1. dejanju.....	45c
LJUŠKI ODER. 1. zvezeč; Lovski tat. Ljudska igra v 5. dejanjih. — Erazem Predjamski (m). Igra v 5. dej.....	70c
LOKALNA ŽELEZNICA. Komedia v treh dejanjih.....	45c
LUMPACIJ VAGABUND. Čarobna predstava v 6. dej.....	45c
MARIJA STUART. Fr. Schiller. Tragedija v 5. dejanjih.....	75c
MATI SVETEGA VESELJA. Silv. Sardenko. Skrivnost vstajenja v 5. dramatičnih slikah.....	50c
MEFISTOFELIS. Opera v 4. dejanjih.....	20c
MIKLAJZ PRIHAJA. Dr. Iv. Lah. Trije prizori.....	35c
MIKLOVA ZALA. M. Bajuk. Igra v 5. dejanjih.....	45c
MLINAR IN NJEGOVA HČI. Ljudska igra v 5. dejanjih.....	45c
MODRA PTICA. M. Maeterlinck. Čarobna pravljica v 6. dejanjih (12 slikah).....	50c
NA KRIVIH POTIH (ž). Igra v petih dejanjih.....	20c
NEDELSKE URE NA DRUŠTV. ODRIH. Silv. Sardenko.....	50c
1. Nevesta z Libanona. 3 dramatske slike.	
2. Ženin iz Nazareta. Slavospev v dram. prizorih.	
3. Selski angel. Igra v 2. dejanjih (ž).	
4. Dve prerokitji. Dramatska silhueta (ž).	
NIŽAVA. Muzikalna drama s predigro v 2. dejanjih.....	20c
NOČ NA HMELNIKU. Dr. Lah. Igra v 3. dejanjih.....	30c
OKRUTNA ŠALA. Igra v štirih dejanjih.....	75c
OPROKA LUKOVŠKEGA GRAŠČAKA. Veseloigra v 1. dejanju.....	40c
ORLIČI IN DRUGI TIČI. Igra za mladino v 3. dejanjih.....	50c
OTROŠKI ODER. Igrice za mladino.....	40c
PALČEK POTEPA. A. Pajnc. Pravljčna igra v 3. dejanjih.....	25c
PETERČKOVE POSLEDNJE SANJE. Pav. Golia. Božična povest v 4. slikah.....	50c
PIKOVA DAMA. Opera v 3. dejanjih in 7 slikah.....	25c
PEG, SRČEK MOJ. Veseloigra v treh dejanjih.....	60c
POLJUB. Prostonarodna opera v 2. dejanjih.....	20c
POTOPLJENI ZVON. Dramatska bajka v 5. dejanjih.....	75c
PRECIJOVA. Igrokaz v 4. dejanjih.....	15c
PROSLAVA SV. CIRILA IN METODA. — Modrost (m). Prizor iz Cirilove mladosti. — Smrt sv. Cirila, blagovestnika (m). — Domov. (ž) Dramatska slika v enem dejanju.....	50c
PUSČAVNIKOV ZVONČEK. Komična opera v 3. dej.....	25c
RADI OREHA. Ljudska igra v 3. dejanjih.....	35c
REVČEK ANDREJČEK. Ljudska igra v 5. dejanjih.....	45c
RODOLJUB IZ AMERIKE. Veseloigra s petjem v 3. dej.....	40c
VRTINEC. Janez Zagar. Drama v 3. dejanjih.....	70c
ZAKLETI GRAD. Romantična igra v petih dejanjih.....	75c
ZAPRAVLJIVEC. Čarobna pravljica v treh dejanjih.....	45c
ZA NOVI ROD. Stanko Majcenc. Tri enodejanke. — Profesor Gradnik (m). — Knjigovodja Hostnik (m). — Zamorka (ž).....	45c

ZBIRKA LJUDSKIH IGER.

2. snopič. — Vedeževalka (m). — Kmet Herod (m). — Župan Sardanski (m). — Jeza nad petelinom in kes (ž).	30c
3. snopič. — Mlini pod zemljo (m). — 7. in 8. snopič. — Sinovo maščevanje ali Sposužba očeta (m). — Za letovišče (m). — Občinski tepček (m). — Dve materi (ž). — Nežka z Bleda (ž). — Najdena hči (ž). — Napevi k igram: Pesem Olge. — Pesem angelov. — Pesem žanjic. — Z grada dol. — Zvonovi pritrkavajo. — Cigan je znaknil klarinet. — Pesem z vrh gora odmeva. — Pozdravljam te srce blago.....	50c
9. snopič. — Na betlehemske poljanah (m). — Kazen ne izostane (m). — Očetova kletev (m). — Čašica kave (ž).	30c
10. snopič. — Fernando, strah Avstrije (m). — Rdeči nosovi (m). — Zdaj gre sem, zdaj pa tja (m). — Poštna skrivnost ali začarano pismo (m). — Strahovi (ž).	30c
12. snopič. — Izgubljeni sin (m). V ječi (m). — Pastirci in kralj (m). — Ljudmila (ž). — Planšarica (ž).	30c
13. snopič. — Vestalka (ž). — Smrt Marije Device (ž). Marijin otrok (ž).	30c
14. snopič. — Sv. Boštjan (m). — Junaška deklina (ž). — Materin blagoslov (za mladino).....	30c
15. snopič. — Turki pred Dunajem (m). — Fabijola in Neža (ž).....	30c
16. snopič. — Mojstra Kržišnika božični večer (m). — Svojeeglava Minka (ž).....	30c
17. snopič. — Dimež, strah kranjske dežele (m). — Oh, ta Polona (ž). — Prisljen stan ie zaničevan (ž).....	30c

Naročilom je priložiti denar, podisi v gotovini, Money Order, bančnem draftu ali v znamkah. Knjige pošiljamo poštne proste. Vsa naročila pošljite na:

Knjigarna Amerikanski Slovenec
1849 WEST CERMAK RD., CHICAGO, ILL.

O TEM IN ONEM

"O JADRANSKEM PAKTU"

(Konec)

Jadranski pakt zato ne tiče edine dveh, treh držav ob Adriji, tiče vse druge, ki so dalje v zapledju prav iz življenjskobitnih razlogov, kar je striktno dokazala ogromna kriza, ki je nastala na tem ozemlju in posredno po cel. Evropi prav radi tega, da je Italija na podlagi londonskega pakta in versajske mirovne pogodbe skušala uničiti drugo Kartagi — Jugoslavijo, a upropastila pravzaprav najprej sebe in druge, ne da bi dosegla svoj cilj.

Kdor hoče rešiti Evropo, jo pametno in smotno preurediti, ta naj ne pozabi na Nitti-Pašičev projekt evropske restavracije. Tu pa treba temeljito rešiti eno vprašanje, ki je — slovensko vprašanje v Italiji.

Zakaj brez temeljitih globoko segajočih reparatur si resnično iskrenega, nehinavskega prijateljstva, kot si ga je zamislil Niti, ni možno niti misliti. Da bi fašizem bil danes za tako prijateljstvo sploh sposoben, v to pa resno dvomi vsak razsoden človek.

Barikada nezaupanja in krivic

Fašizem sploh nima tiste moralne kvalifikacije, kot so jo imeli državniki in politiki Nitti-jevega kova! Med njim in Jugoslavijo stoji nepremostljiva barikada, ogromen zid nezaupanja in krivic, ki jih ves slovenski rod na jugu komaj pomni iz dobe najbolj krvavih dni turške groze. Ta zid pa je sezidal fašizem ravno tekem desetih let, kako naj ga čez noč sam — podre? Bila bi prehuda, prekrvava ironija zgodovine! Ali pa nepojmljiva neprevadnost jugoslovanske diplomacije, če bi sklepala s fašistično Italijo prijateljski pakt ne glede na vse, kar se je zgodilo izza Nittijevih dni do današnjih skušenj.

Ako bi se pa zgodil ta politični čudež

da bi se s francosko diplomatsko spretnostjo vendarle z Italijo pod Mussolinijevim vodstvom sklenil "jadranski pakt" popolnoma v duhu Nitti-jevega programa, potem bi to pomenilo za vso Evropo ogromen dobiček.

Na mah bi namreč stali ob dejstvu, da bi Italija imela carinsko unijo nele z Jugoslavijo, nego tudi z vso Malo zvezo, kateri bi se brez vseh pomislekov lahko priključile vse one države, ki se danes še kakorkoli pomišljajo stopiti v najožjo zvezo z državami Male zveze prav radi dosedanje fašistovske protijugoslovanske politike. Radi ogromnih političnih in gospodarskih koristi, ki bi jih živčala v prvi vrsti Italija sama, če bi Mussolini z Jugoslavijo sklenil "jadranski pakt" na izpopolnjenem Nittijevem projektu ob asistenci Francije in njenih ogromnih zlatih rezerv ter z blagoslovom Anglije, radi resnične širokopoteznosti take konstruktivne evropske politike bi se danes izplačalo nadkriti versajsko mirovno pogodbo in vse dosedanje pakte z naj-novejšim londonskim vred!

Zarja nove dobe

Po 15-letnem premirju bi končno dobili oni trajni mir Evrope in ono varnost meja, ki je ne morejo najti razorožitvene konference in ne nuditi noben moderen trdnjavski sistem, nobena strateška meja. Koliko bi Italija mogla prihraniti samo pri svojih izdatkih za vojaške namene, koliko tudi Jugoslavija, o tem se da misliti ob milijardnih izdatkih obeh držav, izdatkih na račun brezposelnih mas in pomanjkanje trpe-

čih milijonov itd. Če bi obe državi le del oboroževalnih in vojaške svrhe porabljenih svot porabile samo za ceste, železnice in druge plodonosne naprave, bi zaposlile vse svoje brezposelneže in odprle vrata nele svojemu kulturnemu razvoju, nego procvitju vsega Podonavja in Balkana in še čez. Naj bi Mussolini le pretehtal do zadnje misli vse ogromne posledice v ta namen prepotrebnih žrtve za lastno svojo domovino, če bi bile revnim množicam Italije odprte poti v ves ogromni svet, ki bi se jim na mah razgrnil, čim bi velikopotezno in z največjo širokogrudnostjo napravil križ čez dosedanjo svojo in vso italijansko imperijalistično politiko ter z Jugoslavijo sklenil tak prijateljski pakt, kot ga je hotel Nitti, brez topov in pušk, brez letal in groženj, bi imeli v rokah ves njegov narod; imel bi srca vseh Slovanov od Urala do Triglava in še čez!

Pobratimija med Romani in Slovani bi bila popolna, nji pa bi sledila še sprava Nemcev z Romani in Slovani, ker bi morala sama po sebi navzlic Hitlerizmu.

Pa to bi že bila — Panevropa, sanje norcev idealistov, ki sovražijo norost "velikih" ljudi.

Pri sklepanju "Jadranskega pakta" gre za sloves in prestiž Mussolinijev. Tu se izkaže, ali je res državnik nenavadnega formata ali pa le lepo beseden Italijan Sonninovega kova — brez velikih idej in dejanj za splošno človeško korist.

Pravi fašist po svojem bistvu ne more nikoli biti panevropejec in kozmopolit... On ostane vedno in povsod le pristaš Sonninovega "sacro egoizma".

ZAKAJ SO ŽENSKÉ BREZ ŽEPOV

Oni dan bi bil rad imel od svoje žene pismo, o katerem sem vedel, da ga je ona nekam spravila. Dejala mi je, naj si ga sam poiščem v njeni ročni torbici in storil sem tako. Poleg iskanega pisma pa sem našel v njeni torbici še sledeče predmete: ogledalce, glavnik, škatljico za puder, lipstick, cigaretno dozo, vžigalce, različna pisma, polnilo pero (prazno), svinčnik (brez konice), večje število tramvajskih vozniških listkov, pol dučata bučic, žepni robec, večje število rokavic (ne na pare), stare račune, zmečka ne znamke, aspirin, žepni nožek (skrhan), pilo za nohte, etni za očala, lasnice, kuharske recepte, kupone vstopnic za gledališča in kinematografe, več fotografij, stekleničici železnih kaplic pripravo za kranje nogavic, denarnico (prazno) in različne kovan denar, raztresen po vsej torbici. — Zdaj vem, zakaj ženske nimajo žepov. Kakšen bi moral biti žep, ki bi spravil vse to vase!

PONESREČENA POLJSKA LETALCA

Harbor Grace, N.F. — Polet preko Atlantika, ki sta ga imela v načrtu ameriško-poljska letalca, brata Benj. in Jos. Adamowicz, se bo znatno zakasnil, ako ne popolnoma opustil, vsled nezgode, ki se je pripetila na tukajšnjem letališču. Letalca sta prišla semkaj iz New Yorka in, ko sta nameravala pristati, je močen veter hipoma zasukal letalo, ki se je nato zaletelo v neko grmovje ter se znatno poškodovalo. Tudi letalca sta vsled pretresa trpela.

"Naš list 'Amer. Slovenec' je trdnjava, ki je ne sme premagati tudi njen najhujši sovražnik, depresija!"

TISKARNA

AMERIKANSKI SLOVENEK

izvršuje vsa tiskarska dela točno in po najzmernejših cenah. Mnogi so se o tem prepričali in so naši stalni odjemalci.

Društva — Trgovci — Posamezniki

dobijo v naši tiskarni vedno solidno in točno postrežbo. Priporočamo, da predno oddate naročilo drugam, da pišete nam po cene. Izvršujemo prestave na angleško in obratno. Za nas ni nobeno naročilo preveliko, nobeno premaio.

Amerikanski Slovenec

1849 WEST 22nd STREET, CHICAGO, ILL.